

BBN-ANG-183 Typography

Partitioning texts

Zoltán Kiss & Péter Szigetvári

Dept of English Linguistics, Eötvös Loránd University

outline

unbroken text is difficult to read

units of text

paragraph

section

chapter, part

external units of texts

notes

abstract, keywords

partitioning text

to make a text easier to comprehend it must be broken into parts

- ▶ lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipisicing elit quisque nec neque non tortor ullamcorper dapibus donec sit amet leo vitae ante bibendum lobortis etiam commodo aliquet ante cras malesuada ultrices est cras lacinia turpis vel urna aenean at metus vel ante volutpat ornare nulla tempor ante a nibh vestibulum vitae diam ac nulla lobortis condimentum pellentesque augue quam cursus sed vulputate nec euismod eget elit suspendisse potenti
- ▶ lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipisicing elit quisque nec neque non tortor ullamcorper dapibus donec sit amet leo vitae ante bibendum lobortis etiam commodo aliquet ante cras malesuada ultrices est cras lacinia turpis vel urna aenean at metus vel ante volutpat ornare nulla tempor ante a nibh vestibulum vitae diam ac nulla lobortis condimentum pellentesque augue quam cursus sed vulputate nec euismod eget elit suspendisse potenti
- ▶ Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit. Quisque nec neque non tortor ullamcorper dapibus. Donec sit amet leo vitae ante bibendum lobortis. Etiam commodo aliquet ante. Cras malesuada ultrices est. Cras lacinia turpis vel urna. Aenean at metus vel ante volutpat ornare. Nulla tempor ante a nibh. Vestibulum vitae diam ac nulla lobortis condimentum. Pellentesque augue quam, cursus sed, vulputate nec, euismod eget, elit. Suspendisse potenti.

partitioning text

vertical partitioning

an unbroken, a paragraphed, and a sectioned text

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In portitor, massa vitae elementum locinia, orci idls porta tellus, vel mattis lorem sapien eget nisl. Etiam nec ante et sapien pellentesque luctus. Integer suscipit. Vivamus auctor. Proin est ipsum. Nulla lectus auctor enim. Sed sed justo eu nisl rutrum congue. Ut hanc augue suscipit nonummy, bibendum at, scelerisque ut, ornare et, massa. Nulla lectus bibendum non internum ut, venenatis in, ente. Ut orci. Donec vitae pede. Moroccus ultricies nulla eu quam. Quisque sapiens. Morbi mattis pellentesque mi. Suspendisse in lorem. Vivamus plement nulla vel enim. Nam in mauris. Morbi porttitor commodo nisi. Suspendisse potenti. Sed porta nego ut ante. In hac habitatione platon dictumst. Vivamus nunc acet lectus bibendum elementum. Sed sed ipsum. Vestibulum mattis pharetra quam. Nam pellentesque justo a massa. Pellentesque bibendum morbi tristique sivecet et neto et maledicet fames ac turpis egas. Vestibulum porta mauris, ornare et, mollis ut, fauces ut, massa. Aenean vulputate massa eget nunc. Suspendisse sagittis. Vivamus dapibus metus non diam. Etiam dignissim massa nec velle. Ut vel ipsum. Pellentesque dapibus nisi ac leo. In fermentum, nibh et lacina sollicitudin, nunc ligula accumsan odio, dapibus mattis nunc orci non sapien. Sed vestibulum tempus felis. Suspendisse egestate ante sed neque poset rutrum. Cras aliquip interdum leo sed nisi. Integer at dolor. Vestibulum iaculis enim est sollicitudin bibendum, sem enim tristique leo sed neque egestas odio. Suspendisse et breves interdum leo sed aliquip interdum, nunc ligula, venenatis vitae, ultricies vivie, quam. Etiam vitae libero id augue ultricies dignissim. Donec aliquip gravida mi. Sed id etiam, nibh sed nascetur bibendum. Nulla facilisi. Ut enim sit amet diam luctus auctor. Cras aliquip, neque vitae rhoncus locinia, nunc est molestada, et, fauces lorem et non lorem. Nam felis. Quisque id utm ac sapien commodo vivere. Nunc lectus est, vestibulum id, rutrum et, porttitor in, massa. Suspendisse molestie fermentum metus. Nunc ligula nec dolor dignissim tempor. Sed donec lectus, hendrerit id, velutka id, commodo id, pede. Mauris pellentesque dui. Sed donec enim, porta et, ornare et, jaccil id, turpis. Nulla facilisi. Mauris nunc. Morbi sollicitudin. In vel id quis metus sollicitudin auctor. Cras aliquip taciti sociosq; ad litera teneant per combi nostra, per incopios lumenos. Etiam ultricies adipiscit nata. Vestibulum quis ipsum primis in fusibus orci luctus et ultricies posere cubilia Curae. Vivamus sed erat. Nulla nec ipsum. Morbi lectus idls, sincidetur et, fringilla vel, ornare et, auctor, est. Aliquam fringilla, quam convallis fringilla enimod, tortor sem aliquam dolor, pulvinar semper dui diam ac nisl. Phasellus rutrum, tortor id semper posuer, turpis sapien posuer nunc, ut sodales leo magna ac ipsum. Donec ornare orci et metus. Proin quis lectus nec sapien gravida plaustra. Suspendisse potenti.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In portitor, massa vitae elementum locinia, orci idls porta tellus, vel mattis lorem sapien eget nisl. Etiam nec ante et sapien pellentesque luctus. Integer suscipit. Vivamus auctor. Proin est ipsum. Nulla lectus auctor enim. Sed sed justo eu nisl rutrum congue. Ut hanc augue suscipit nonummy, bibendum at, scelerisque ut, ornare et, massa. Nulla lectus bibendum non internum ut, venenatis in, ente. Ut orci. Donec vitae pede. Moroccus ultricies nulla eu quam. Quisque sapiens. Morbi mattis pellentesque mi. Suspendisse in lorem. Vivamus plement nulla vel enim. Nam in mauris. Morbi porttitor commodo nisi. Suspendisse potenti. Sed porta nego ut ante. In hac habitatione platon dictumst. Vivamus nunc acet lectus bibendum elementum. Sed sed ipsum. Vestibulum mattis pharetra quam. Nam pellentesque justo a massa. Pellentesque bibendum morbi tristique sivecet et neto et maledicet fames ac turpis egas. Vestibulum porta mauris, ornare et, mollis ut, fauces ut, massa. Aenean vulputate massa eget nunc. Suspendisse sagittis. Vivamus dapibus metus non diam. Etiam dignissim massa nec velle. Ut vel ipsum. Pellentesque dapibus nisi ac leo. In fermentum, nibh et lacina sollicitudin, nunc ligula accumsan odio, dapibus mattis nunc orci non sapien. Sed vestibulum tempus felis. Suspendisse egestate ante sed neque poset rutrum. Cras aliquip interdum leo sed nisi. Integer at dolor. Vestibulum iaculis enim est sollicitudin bibendum, sem enim tristique leo sed bibendum id nisi neque egestas odio. Suspendisse et etem consectetur metus aliquip nonummy. In erat urna dapibus feugiat, vivante vivie, ultricies vivie, quam. Etiam vitae libero id augue ultricies dignissim. Donec aliquip gravida mi. Sed id etiam, nibh sed nascetur bibendum. Nulla facilisi. Ut enim sit amet diam luctus auctor. Cras aliquip, neque vitae rhoncus locinia, nunc est molestada, et, fauces lorem et non lorem. Nam felis. Quisque id utm ac sapien commodo vivere. Nunc lectus est, vestibulum id, rutrum et, porttitor in, massa. Suspendisse molestie fermentum metus. Nunc ligula nec dolor dignissim tempor. Sed donec lectus, hendrerit id, velutka id, commodo id, pede. Mauris pellentesque dui. Sed donec enim, porta et, ornare et, jaccil id, turpis. Nulla facilisi. Mauris nunc. Morbi sollicitudin. In vel id quis metus sollicitudin auctor. Cras aliquip taciti sociosq; ad litera teneant per combi nostra, per incopios lumenos.

Etiam ultricies adipiscit nata. Vestibulum ante ipsum primis in fusibus orci luctus et ultricies posere cubilia Curae. Vivamus sed erat. Nulla nec ipsum. Morbi lectus idls, sincidetur et, fringilla vel, ornare et, auctor, est. Aliquam fringilla, quam convallis fringilla enimod, tortor sem aliquam dolor, pulvinar semper dui diam ac nisl. Phasellus rutrum, tortor id semper posuer, turpis sapien posuer nunc, ut sodales leo magna ac ipsum. Donec ornare orci et metus. Proin quis lectus nec sapien gravida plaustra. Suspendisse potenti.

lorem ipsum

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In portitor, massa vitae elementum locinia, orci idls porta tellus, vel mattis lorem sapien eget nisl. Etiam nec ante et sapien pellentesque luctus. Integer suscipit. Vivamus auctor. Proin est ipsum. Nulla lectus auctor enim. Sed sed justo eu nisl rutrum congue. Ut hanc augue suscipit nonummy, bibendum at, scelerisque ut, ornare et, massa. Nulla lectus bibendum non internum ut, venenatis in, ente. Ut orci. Donec vitae pede. Moroccus ultricies nulla eu quam.

Quisque sapiens. Morbi mattis pellentesque mi. Suspendisse in lorem. Vivamus plement nulla vel enim. Nam in mauris. Morbi porttitor commodo nisi. Suspendisse potenti. Sed porta nego ut ante. In hac habitatione platon dictumst. Vivamus nunc acet lectus bibendum elementum. Sed sed ipsum. Vestibulum mattis pharetra quam. Nam pellentesque justo a massa. Pellentesque bibendum morbi tristique sivecet et neto et maledicet fames ac turpis egas. Vestibulum porta mauris, ornare et, mollis ut, fauces ut, massa. Aenean vulputate massa eget nunc. Suspendisse sagittis. Vivamus dapibus metus non diam. Etiam dignissim massa nec velle. Ut vel ipsum.

Nulla facilisi

Nulla facilisi. Nulla varius erat vel lorum. Pellentesque drolles nra id lo. In fermentum, nibh et lacina sollicitudin, fassa ligula accumsan odio, dapibus mattis nunc orci non sapien. Sed vestibulum tempus felis. Suspendisse egestate ante sed neque poset rutrum. Cras aliquip interdum leo sed nisi. Integer at dolor. Vestibulum iaculis enim est sollicitudin bibendum, sem enim tristique leo sed bibendum id nisi neque egestas odio. Suspendisse et etem consectetur metus aliquip nonummy. In erat urna dapibus feugiat, vivante vivie, ultricies vivie, quam. Etiam vitae libero id augue ultricies dignissim. Donec aliquip gravida mi. Sed id etiam, nibh sed nascetur bibendum. Nulla facilisi. Ut enim sit amet diam luctus auctor. Cras aliquip, neque vitae rhoncus locinia, nunc est molestada, et, fauces lorem et non lorem. Nam felis. Quisque id utm ac sapien commodo vivere. Nunc lectus est, vestibulum id, rutrum et, porttitor in, massa. Suspendisse molestie fermentum metus. Nunc ligula nec dolor dignissim tempor. Sed donec lectus, hendrerit id, velutka id, commodo id, pede. Mauris pellentesque dui. Sed donec enim, porta et, ornare et, jaccil id, turpis. Nulla facilisi. Mauris nunc. Morbi sollicitudin. In vel id quis metus sollicitudin auctor. Cras aliquip taciti sociosq; ad litera teneant per combi nostra, per incopios lumenos.

Aliquam ultricies

Hiam ultricies adipiscit nata. Vestibulum ante ipsum primis in fusibus orci luctus et ultricies posere cubilia Curae. Vivamus sed erat. Nulla nec ipsum. Morbi lectus idls, sincidetur et, fringilla vel, ornare et, auctor, est. Aliquam fringilla, quam convallis fringilla enimod, tortor sem aliquam dolor, pulvinar semper dui diam ac nisl. Phasellus rutrum, tortor id semper posuer, turpis sapien posuer nunc, ut sodales leo magna ac ipsum. Donec ornare orci et metus. Proin quis lectus nec sapien gravida plaustra. Suspendisse potenti.

Lorem ipsum

what is this *Lorem ipsum* thing?

find out at

- ▶ <http://www.lipsum.com>
- ▶ http://en.wikipedia.org/wiki/Lorem_ipsum

be careful

at the exam we might want to check if you looked into this!

typographical text units

from smallest to largest

- ▶ sentence
- ▶ paragraph
- ▶ subsection
- ▶ section
- ▶ chapter
- ▶ part
- ▶ volume/book

paragraph

a **sentence** is more of a grammatical than a typographical unit
typographically it is marked by

- ▶ capitalized first letter
- ▶ one of the following three punctuation marks at the end: ".", "!", "?"
- ▶ extra horizontal space (Anglo-Saxon convention)

paragraph

a group of sentences belonging together meaningwise
typographically it is marked by

- ▶ a new line (possibly leaving the previous line shorter)
- ▶ indentation of first line
- ▶ extra vertical space before first line
- ▶ or any combination of the above

paragraph

new line only (not enough)

Quisque sapien. Morbi mattis pellentesque mi. Suspendisse in lorem. Vivamus placerat nulla vel enim. Nam in mauris.

indentation only (very rare)

Quisque sapien. Morbi mattis pellentesque mi. Suspendisse in lorem. Vivamus placerat nulla vel enim. Nam in mauris.

extra vertical space only (?)

Quintus M.

Quisque sapien. Morbi mattis pellentesque mi. Suspendisse in lorem. Vivamus placerat nulla vel enim. Nam in mauris.

new line + indentation

Etiam ut *adipiscing* *elit.* *Ut* *risus* *lectus,* *bibendum* *non,* *interdum* *ut,* *venenatis* *in,* *erat.* *Ut* *orci.* *Donec* *vit e* *pede.* *M e ce -*
nas *ultricies* *nulla* *eu* *quam.*

Quisque sapien. Morbi mattis pellentesque mi. Suspendisse in lorem. Vivamus placerat nulla vel enim. Nam in mauris.

new line + extra vertical space

Etiam ut *adipiscing* *elit.* *Ut* *risus* *lectus,* *bibendum* *non,* *interdum* *ut,* *venenatis* *in,* *erat.* *Ut* *orci.* *Donec* *vitæ* *pede.* *Mæce-*
nas *ultricies* *nulla* *eu* *quam.*

Quisque sapien. Morbi mattis pellentesque mi. Suspendisse in lorem. Vivamus placerat nulla vel enim. Nam in mauris.

indentation + extra vertical sp

Etiam utrumque *admodum* *convenit*, *et* *quod* *ad* *hunc* *tempus* *ad* *venientem* *et* *ad* *hunc* *tempus* *ad* *venientem* *admodum* *convenit*. *Quod* *ad* *hunc* *tempus* *ad* *venientem* *admodum* *convenit*, *et* *quod* *ad* *hunc* *tempus* *ad* *venientem* *admodum* *convenit*.

Quisque sapien. Morbi mattis pellentesque mi. Suspendisse in lorem. Vivamus placerat nulla vel enim. Nam in mauris.

paragraph

symbol

the pilcrow: (C for *capitulum*) ¶

paragraphs can be numbered

1 Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. In porttitor, massa vitæ elementum lacinia, orci felis porta tellus, vel mattis lorem sapien eget nibh. Etiam nec ante et sapien pellentesque luctus. Integer suscipit. Vivamus auctor. Præsent ipsum. Nulla luctus auctor enim. Sed sed justo eu nisl rutrum congue. Ut lacus augue, suscipit nonummy, bibendum at, scelerisque ut, purus. Ut risus lectus, bibendum non, interdum ut, venenatis in, erat. Ut orci. Donec vite pede. Mæcenas ultricies nulla eu quam.

2 Quisque sapien. Morbi mattis pellentesque mi. Suspendisse in lorem. Vivamus placerat nulla vel enim. Nam in mauris. Morbi porttitor commodo nisl. Suspendisse potenti. Sed porta neque ut ante. In hac habitasse platea dictumst. Vivamus sit amet lacus. Nunc varius arcu ut pede bibendum elementum. Sed sed ipsum. Vestibulum mattis pharetra quam. Nam pellentesque justo a massa. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Vestibulum pede mauris, ornare eu, mollis at, faucibus ut, massa. Ænean vulputate massa eget nunc. Suspendisse sagittis. Vivamus dapibus metus non diam. Etiam dignissim massa nec velit.

and referred to by these numbers:

e.g., In ¶2, we read ‘Quisque sapien.’

paragraphs

do not normally, but can have a title, too

two common paragraph shapes

indentation

typically the first line of a ¶ is indented; the first paragraph of larger units (e.g., chapter, section) are often non indented

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In porttitor, massa vitæ elementum lacinia, orci felis porta tellus, vel mattis lorem sapien eget nibh. Etiam nec ante et sapien pellentesque luctus. Integer suscipit. Vivamus auctor. Præsent ipsum. Nulla luctus auctor enim. Sed sed justo eu nisl rutrum congue. Ut lacus augue, suscipit nonummy, bibendum at, scelerisque ut, purus. Ut risus lectus, bibendum non, interdum ut, venenatis in, erat. Ut orci. Donec vitæ pede. Mæcenas ultricies nulla eu quam.

hanging indentation

all but the first line of a ¶ is indented; typical for lists consisting of shorter ¶s, e.g., bibliographies, phone directories, where the first word of the ¶ is important

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In porttitor, massa vitæ elementum lacinia, orci felis porta tellus, vel mattis lorem sapien eget nibh. Etiam nec ante et sapien pellentesque luctus. Integer suscipit. Vivamus auctor. Præsent ipsum. Nulla luctus auctor enim. Sed sed justo eu nisl rutrum congue. Ut lacus augue, suscipit nonummy, bibendum at, scelerisque ut, purus. Ut risus lectus, bibendum non, interdum ut, venenatis in, erat. Ut orci. Donec vitæ pede. Mæcenas ultricies nulla eu quam.

initials

initials

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In porttitor, massa vitae elementum lacinia, orci felis porta tellus, vel mattis lorem sapien eget nibh. Etiam nec ante et sapien pellentesque luctus. Integer suscipit. Vivamus auctor. Præsent ipsum. Nulla luctus auctor enim. Sed sed justo eu nisl rutrum congue. Ut lacus augue, suscipit nonummy, bibendum at, scelerisque ut, purus.

raised cap

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In porttitor, massa vitae elementum lacinia, orci felis porta tellus, vel mattis lorem sapien eget nibh. Etiam nec ante et sapien pellentesque luctus. Integer suscipit. Vivamus auctor. Præsent ipsum. Nulla luctus auctor enim. Sed sed justo eu nisl rutrum congue. Ut lacus augue, suscipit nonummy.

hanging cap

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In porttitor, massa vitae elementum lacinia, orci felis porta tellus, vel mattis lorem sapien eget nibh. Etiam nec ante et sapien pellentesque luctus. Integer suscipit. Vivamus auctor. Præsent ipsum. Nulla luctus auctor enim. Sed sed justo eu nisl rutrum congue. Ut lacus augue, suscipit nonummy, bibendum at, scelerisque ut, purus.

drop cap

section

sections (as opposed to paragraphs)

- ▶ usually (though not necessarily) have a title
- ▶ are often further divided into subsections, subsubsections, &c.

section titles

of the same rank must be typeset uniformly: i.e., all section titles must be typeset in the same font, same size, etc., all must be centred, or flush left, etc.; titles of lower ranks should be typeset less prominently

Lorem ipsum

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. In porttitor, massa vitæ elementum lacinia, orci felis porta tellus, vel mattis lorem sapien eget nibh.

Etiām nec

Etiām nec ante et sapien pellentesque luctus. Integer suscipit. Vivamus auctor. Præsent ipsum.

Nulla luctus. Nulla luctus auctor enim. Sed sed justo eu nisl rutrum congue. Ut lacus augue, suscipit nonummy, bibendum at, scelerisque ut, purus.

1. Lorem ipsum

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. In porttitor, massa vitæ elementum lacinia, orci felis porta tellus, vel mattis lorem sapien eget nibh.

1.1 Etiām nec

Etiām nec ante et sapien pellentesque luctus. Integer suscipit. Vivamus auctor. Præsent ipsum.

1.1.1 Nulla luctus

Nulla luctus auctor enim. Sed sed justo eu nisl rutrum congue. Ut lacus augue, suscipit nonummy, bibendum at, scelerisque ut, purus.

section, chapter, part

section symbol: §

- ▶ numbered sections can be referred to as §3; the plural is §§, e.g., §§3–5
- ▶ subsections can be referred to similarly: §3.1, §§3.3–3.5

a chapter is even larger unit of text

- ▶ book-sized writings contain chapters
- ▶ a chapter usually begins on a new page, often on the next odd-numbered page

a part (of a book)

comprises several related chapters; the title of a part is often on an odd-numbered page, with the following page left completely empty

notes

are useful to include extra text without distracting the attention of the reader from the main text

marginal note

readers often take notes on the margins of books; authors also find this useful, resulting in **marginal notes** (useful in web documents without “pages”)

This is a marginal note.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. In porttitor, massa vitæ elementum lacinia, orci felis porta tellus, vel mattis lorem sapien eget nibh. Etiam nec ante et sapien pellentesque luctus. Integer suscipit. Vivamus auctor. Præsent ipsum. Nulla luctus auctor enim. Sed sed justo eu nisl rutrum congue. Ut lacus augue, suscipit nonummy, bibendum at, scelerisque ut, purus.

footnote

marginal notes were difficult to typeset (short lines, wide margins needed), so they were moved to the bottom of the page, resulting in **footnotes**

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. In porttitor, massa vitæ elementum lacinia, orci felis porta tellus, vel mattis lorem sapien eget nibh. Etiam* nec** ante et sapien pellentesque luctus. Integer suscipit. Vivamus auctor. Præsent ipsum. Nulla luctus auctor enim. Sed sed justo eu nisl rutrum congue. Ut lacus augue, suscipit nonummy, bibendum at, scelerisque ut, purus.

* This is a footnote.

** This is another one. Footnotes can be typeset with hanging indentation with only the note mark hanging out.

notes

footnotes have to be anchored to where they belong in the text by

- ▶ (if the symbol set is restarted on every page)
 - ▶ asterisks: *, **, ***, ...
 - ▶ the series: *, †, ‡, §, ¶, ||, **, ††, ...
 - ▶ the series: *, **, †, ††
- ▶ asterisks are usually superscripts, they must not be raised: cf. *lorem** and *ipsum**
- ▶ (if the symbols run through a whole chapter or book)
 - ▶ superscript numbers: ¹, ², ³, ...
 - ▶ bracketed numbers: [1], [2], [3], ...

endnote

since in a noncomputerized setting footnotes were difficult to typeset, notes were gathered at the end of sections, chapters, books as **endnotes**, but endnotes are a nuisance for the reader: if at all possible **avoid** using endnotes

abstract, keywords

an abstract

- ▶ tells the reader the most important claims of the writing, enabling them to decide whether they want to read it
- ▶ is placed either at the beginning or at the end of the writing
- ▶ is often also given in languages other than that of the writing
- ▶ is often typeset in a smaller font and/or as a blockquote

keywords

- ▶ are used to simplify electronic searches
- ▶ is a list of the most relevant concepts in the writing